

наведнажъ. Като послѣдня дата на тая обратна емиграция трѣбва да се счита 1839 г., въ началото на която и въ края на 1833 г. „Новия Сливенъ“ или *Берязка*, окончателно се разсипва. Тѣй че, завръщането е ставало почти ежегодно отъ 1831 г. до 1839 г. Въ 1836 г. е било изпратено официално послание до султана чрѣзь князи Богороди отъ името на прѣселенитѣ въ Влашко българи. То е било писано отъ Селимински въ Пloeцъ и изпратено по инициативата главно на сливенци. Съ него се замолвалъ Богороди да ходатайствува прѣдъ султана за *въвеждане на реформи въ Турция*, които да гарантиратъ не само правата на сливенци въ намѣрението имъ да се върнатъ въ „*търговския и прочутъ оня градъ Сливенъ*“, но и *тия на всички християни, жертва на непоносимия турски режимъ*.¹⁾

Най-много почнали да се завръщатъ слѣдъ 1833 г., вѣроятно поради това, че въ тая година чумата прѣстава да върлува въ Турция.²⁾ Точниятъ брой на завърналитѣ се сливенци въ града не е извѣстенъ. На всѣки случай, тѣ не сж били много и едвали сж броели 1000 — 2,000 души. Тѣй че, 12—13,000 души сливенци оставатъ разпрѣснати въ Влашко, Басарабия, Кримъ и отчасти въ сѣвероизточна България. Граждани отъ Сливенъ въ послѣдния край сж останали сравнително малко. Повечето били селени отъ Ямболско и Сливенско. Тѣ се настанили тамъ било при прѣселването си въ 1830 г., на пжтъ за Влахия и Русия, било при завръщането си подъ Балкана, между 1831 г. и 1839 г.³⁾

По-важнитѣ кжтове, дѣто сж останали такива прѣселенци отъ Сливенско и Ямболско, сж слѣднитѣ :

Извѣстното село *Девня*, Провадийско, заселено съ прѣселенци отъ Ямболско и Сливенско прѣзь 1833 г., на връщане отъ Русия.

с. *Тестеджи*, сжщо Провадийско; жителитѣ му сж изъ Сливенско, заселени тамъ въ 1830 г.; близкото до него с. *Синделъ* е заселено съ ямболци.

с. *Кутлу-бей*, на сѣв. отъ Девня, съ 123 кжщи, заселено съ сливенци подиръ войната 1828—1829 г.

с. *Байрамъ-Дере*, Прѣславско, съ 77 бѣлг. и 62 турски кжщи, заселено съ прѣселенци отъ Сливенско, както се види и отъ нарѣчието имъ: *уда, уфца, гурѧ, куза* и т. н.

¹⁾ Ср. Селим., III, 43-46. Това послание е подписано отъ прѣдставителитѣ на общината, очевидно тая на „Новия Сливенъ“.

²⁾ „Прѣзь войната, пише Селимински, загинаха 150,000 души отъ християнското население, а отъ Тракия — три четвърти отъ жителитѣ“. Той отдава епидемията на войната. Чумата върлувала отъ 1830 до 1833 г. ср. *ib.* II, 34, 58.

³⁾ Ср. хубавата брошура на Д-ръ Милети чѣвъ, Бѣлг. библ. бр. 1.